POORTAOL

GRATIS VESTINGKRANT VOOR EN DOOR BEWONERS VAN DE VESTING WOUDRICHEM

REDACTIE: DAALDERSTRAAT 4 ▾ 4285 AV WOUDRICHEM ▾ info@woudrichemvesting.nl ▾ JAARGANG 21 ▾ 6 FEBRUARI ▾ 2023

Oud gezegde gaat ook in de vesting op: beter een goede buur in het bestuur dan een verre vriend. Dus geef je op!

De diepste trog ter wereld ligt voor Japan. Maar dankzij Daan Potters verandert dit: hij gaat tot de bodem voor 't Gatje.

Goed gevulde nieuwe rubriek in 't Poortaol: Uit in eigen stad. Dat hadden we toch nooit durven dromen? Ga zo door.

Columnist AB vertrekt. Wie neemt 't scherpe pennetje over? PS. Schrijvers gezocht geen gravers, want die zijn er al genoeg.

Vrienden van de fiets zijn voor 1 nacht welkom in het koninkrijk van Anja. Gezelligheid en chauvinisme vormen de drijfveer.

Oudste buurtvereniging zonder bestuur

De op één na oudste buurtvereniging en met 130 huishoudens verreweg de grootste, 'Rondom de Toren', zit zonder bestuur. Na een lange traditie van veel- en vaak ook zeer succesvolle- activiteiten is de fut er bij het bestuur uit.

't Poortaol sprak met drie van de zeven bestuursleden. "Na corona kwamen er nog amper leden op de activiteiten af. De jaarlijkse barbecue die in de hoogtijdagen door wel tachtig tot negentig mensen werd bezocht, moesten we vorig jaar afzeggen omdat er - naast het bestuur plus aanhang - slechts vier aanmeldingen waren", zegt een teleurgestelde Anja Schippers. Ook lukte het volgens bestuurscollega Ans Nieuwenhuijzen niet om nieuwe vrijwilligers of bestuursleden te vinden die op termijn taken wilden gaan overnemen. En, vult mede-bestuurslid Judith Schampers aan "na jaren actief te zijn geweest als bestuurslid, willen we ook wel weer eens wat anders doen". Want actief binnen de vesting blijven ze gelukkig wel.

LANDELIJK PROBLEEM

Uit het haalbaarheidsonderzoek naar een buurthuis dat vorig jaar in de vesting gehouden werd, blijkt dat de respondenten uit de Kerkstraat, Vissersdijk, Spieringstraatje, Landpoortstraat en het Arsenaal de buurtactiviteiten net zo'n hoge score geven als het Woerkums Literair Café en "MAAS!". Toch lukte het niet om bewoners te vinden die het stokje willen over nemen.

Het is geen typisch probleem voor de vesting. Enkele maanden geleden berichtte het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) dat het percentage mensen dat vrijwilligerswerk doet, afneemt. Vooral sportverenigingen en scholen merken dat, maar ook het buurtwerk. In een interview met Omroep Gelderland vertelde Joost Alkemade, de voorman van de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV), dat meerdere besturen van vrijwilligersclubs het bijltje erbij neer hebben gegooid. "Bestuursleden worden in toenemende mate aangesproken op wetten en regels waaraan ze moeten voldoen, onder meer om witwassen tegen te gaan. 'Ze wantrouwen mij', hoor je dan." Ook corona speelt een rol bij de terugloop van het aantal vrijwilligers, bevestigt Van Alkemade. "Scholen en buurthuizen wilden niemand meer over de vloer hebben tijdens corona en sportclubs lagen zelfs helemaal stil."

KLEINE SOCIALE RAMP

Feit is dat vóór covid al een afname was te zien van het aantal vrijwilligers. "De oudere generatie maakt de meeste uren vanuit plichtsbesef. Jongeren en jonge gezinnen kijken eerst in hun agenda of vrijwilligerswerk hen wel uitkomt. Werk, mantelzorg en hobby's vechten om voorrang."

Buurtbewoner Jos Korthout vindt de ontwikkeling zorgelijk. "Ik hoop maar dat er weer wat buurtgenoten opstaan om de schouders er onder te zetten want de ervaring leert dat als je dat niet doet het nooit meer terug komt. En dat zou toch een kleine sociale ramp voor de buurt zijn".

Buurtbewoners die iets willen doen om de buurtvereniging te redden, worden van harte uitgenodigd om dit te mailen naar rondomdetoreninwoerkum@gmail.com Het wiel opnieuw uitvinden hoeft niet: het oude bestuur wil ze graag op weg helpen.

Verontreinigd slib bij uitdiepen 't Gatje

Wie overdag de vesting via de Schapendam verlaat, zal het niet ontgaan zijn dat er bij jachthaven 't Gatje gebaggerd wordt. Naast de Rijkswal blijkt de vesting ook een onderwaterwal te hebben en die ligt pal voor de ingang van 't Gatje.

"Die wal is een opeenstapeling van neergedaald slib wat weer het gevolg is van lage waterstanden en de verzilting van de rivieren. Ook de haven zelf is aan het dichtslibben. Afgelopen zomer lagen de steigers en sommige boten op het droge door de extreem lage waterstand", legt penningmeester Pieter de Vlaam van de watersportvereniging uit.

Vijf jaar geleden heeft de vereniging diep in de buidel moeten tasten voor de vervanging van alle steigers, maar de baggerwerkzaamheden zijn een veel grotere aderlating. "Voor de vereniging is het een enorme klus want je wil niet weten wat er allemaal op je afkomt. Regels zijn er namelijk in overvloed. Daarnaast verdrink je bijna in de stapels vergunningen die er aangevraagd moeten worden. En als één instantie vergeten wordt of geen vergunning wil geven dan stokt het hele proces gelijk."

ZELFWERKZAAMHEID

Watersportvereniging 't Gatje werd ooit vanuit de vesting opgericht omdat men voor alle Woerkummers betaalbare ligplaatsen wilde bieden. Door veel zelfwerkzaamheid kunnen de kosten laag gehouden worden en de contributie ook. De vereniging heeft daardoor een spaarpotje opgebouwd en dat bleek ook noodzakelijk. "Voordat we aan de slag konden waren we al duizenden euro's kwijt aan het laten nemen en analyseren van slibmonsters. Op basis van die analyseresultaten wordt dan door de instanties bekeken waar het opgebaggerde slib naar toe kan. Het Esmeer bij Aalst is erg diep en daar wilde men graag 'ons' slib hebben, maar dat mag dus niet vanwege te hoge verontreinigingswaarden. We moeten het nu afvoeren naar een speciaal depot in het Hollands Diep. Dat maakt het een enorm kostbare operatie maar mede dankzij een subsidie van de overheid kunnen we het zelf financieren."

Tot slot nog een verzoek van de penningmeester: "Zou je ook onze vrijwilliger Daan Potters in het artikel willen noemen? Dankzij zijn niet aflatende vasthoudendheid werd dit project uiteindelijk mogelijk en ligt 't Gatje er straks weer netjes bij!"

STADSJOURNALISTEN GEZOCHT

Vind je het leuk om over het wel en wee van de vesting te schrijven? Heb je een originele invalshoek over het verleden van de vesting, wil je inwoners interviewen? Bij 't Poortaol ben je van harte welkom! Stuur een mailtje naar info@woudrichemvesting.nl

UIT IN DE VESTING

Op donderdag 16 februari maar liefst twee activiteiten.

Huiskamer van de Vesting organiseert de tweede 'Samen Eten' activiteit. Ook deze keer in de ontmoetingsruimte van de Katholieke kerk op de Hoogstraat. Aanvang is 18:30 uur en de kosten zijn € 12,00 pp (all inclusive). Aanmelden via huisvandevesting2022@outlook.nl Maar schiet wel op want ze zitten echt al bijna vol!

Op deze derde donderdag van de maand is het ook bierproeven met het Woerkumer Biergilde. Deze keer met vijf speciaal bieren van ambachtelijke brouwerij Sint Chrispijn uit Waalwijk.

De deuren van het Arsenaal gaan open om 19.30 uur (aanvang 20:00 uur) en de kosten zijn € 19,50 pp (inclusief bittergarnituur). Aanmelden via info@woerkumerbiergilde.nl

Op zaterdag 18 februari geven stadsgenoten Frederique Lande en Chris van de Kuilen een concert voor viool en piano in het Jacoba Cultuurhuis in Woudrichem. Ze spelen Händel, Mozart, Kreisler, Smetana and Martinu. Als je wil komen luisteren, mail dan je naam en het aantal mensen met wie je komt naar info@jacobacultuurhuis.nl.

Het concert start om 20:00 uur, deuren open om 19.30 uur. Tickets kosten € 20,00 inclusief drankjes en snacks na afloop en tijdens de pauze.

Op zondag 26 februari is het 's middag van 15:00 uur tot 17:00 uur swingen in theater 'Apolonia' op de Hoogstraat. 'Apolonia & Friends' spelen dan lekkere vrolijke liedjes.

Kaartjes a € 12,50 zijn te bestellen via 06-26556775. Je krijgt dan een Tikkie en de bevestiging volgt via whatsapp.

Witte nog ...

door
Hennie Neven-Ros

De christelijke en de openbare school in de vesting. Ze stonden tegen elkaar aan en waren verbonden door de gymzaal waar ook judo lessen werden gegeven, waar de drumband oefende en meer verenigingen hun kunstjes deden.
De school met de Bijbel had de ingang op de wal en ze speelden, of vochten, op diezelfde schoolwal die nu het Janus Bastion heet.

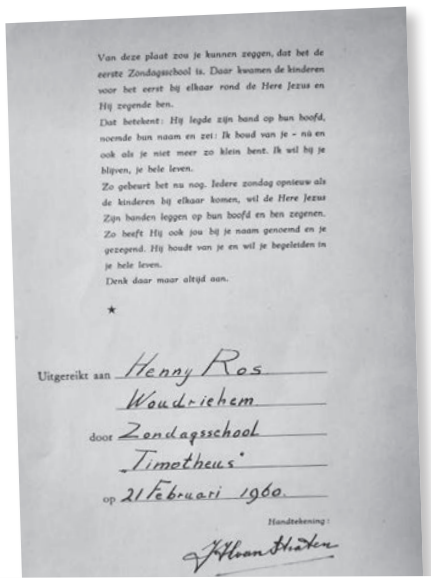
Van deze plaat zou je kunnen zeggen, dat het de eerste Zondagsschool is. Daar kwamen de kinderen voor het eerst bij elkaar rond de Here Jezus en Hij zegende ben.
Dat betekent: Hij legde zijn hand op hun hoofd, noemde hun naam en zei: Ik houd van je – nú en ook als je niet meer zo klein bent. Ik wil bij je blijven, je hele leven.
Zo gebeurt het nu nog. Iedere zondag opnieuw als de kinderen bij elkaar komen, wil de Here Jezus Zijn handen leggen op hun hoofd en hen zegenen. Zo heeft Hij ook jou bij je naam genoemd en je gezegend. Hij houdt van je en wil je begeleiden in je hele leven.
Denk daar maar altijd aan.
★
Uitgereikt aan Henny Ros
Woudrichem
door Zondagsschool Timotheus
op 21 Februari 1960.
Handtekening:

Ze konden elkaar niet luchten of zien, de openbare klapsigaren en de christelijke pispotten. De ingang van de openbare school was in de Hugo de Groot straat en de gymzaal had de buitendeur in het verlengde van de Hoogstraat. Je MOEST elkaar wel tegenkomen en meestal ging dat goed, maar soms...

Je zat met drie klassen in één lokaal met één onderwijzer. Als je straf kreeg in de eerste klas moest je twee banken opschuiven en zo zat je in de derde klas je straf uit te zitten, zo weinig kinderen waren er in de jaren '50 in Woerkum.

De leerkrachten waren vaak al wat ouder en je zei meester tegen de onderwijzer en juf tegen de vrouwelijke variant. Als je pech had, was er altijd wel eentje bij die niet te pruimen was en zo één was er op de christelijke school in de jaren '50 ook.
Ze woonde op de Hoogstraat aan de zijkant van Het Oude Raadhuis. Als die juf een ijsklontje in haar mond deed, kwam het er groter uit...echt! Wanneer we 's morgens naar school liepen en zagen dat haar slaapkamerraam nog dicht was, wisten we dat ze niet op school kwam die dag...zij ziek, wij blij.

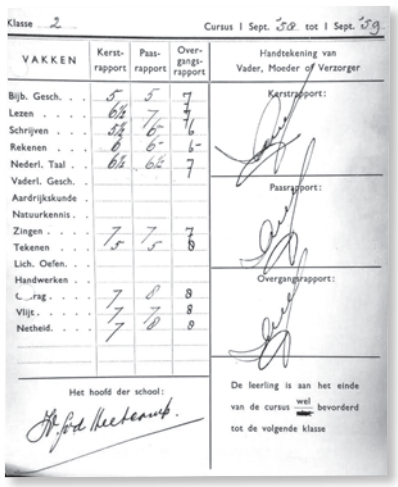
Klasse 2 — Cursus 1 Sept. 58 tot 1 Sept. 59

VAKKEN	Kerst-rapport	Pas-rapport	Over-gangs-rapport
Bijb. Gesch.	5	5	7
Lezen	6½	7	7
Schrijven	5½	6	6
Rekenen	6	6	6
Nederl. Taal	6½	6½	7
Vaderl. Gesch.			
Aardrijkskunde			
Natuurkennis			
Zingen			
Tekenen	7	7	7
Lich. Oefen.	5	5	6
Handwerken			
Gebrag	7	8	8
Vlijt	7	7	8
Netheid	7	8	8

Handtekening van Vader, Moeder of Verzorger
Kerstrapport:
Pasrapport:
Overgangsrapport:
Het hoofd der school:
De leerling is aan het einde van de cursus wel bevorderd tot de volgende klasse

Haar liniaal zwaaide gevaarlijk rond, om met een klap op je houten schoolbank te eindigen. Een onvergetelijke juf die ervoor gezorgd heeft dat je aan haar moet denken als je een school binnen stapt, je de geur van oude boeken, potloodslijpsel en krijtjes bijna weer ruikt en je die juf gelijk weer voor je ziet. Dan zou jij bijna op zoek gaan naar een liniaal...

Op zaterdagochtend gingen we ook naar school en zelfs op zondag naar de zondagsschool "Timotheus" in de Martinus kerk. Je kreeg godsdienstles van ome Jan van Straten. Na afloop van een zondagsschoolseizoen kreeg je een soort bewijs van goed gedrag mee waar je de rest van je leven mee vooruit kon.

Als je ziet hoe de rapporten er toen uitzagen snap je niet dat we nog wat opgestoken hebben ook. Echt heel basisonderwijs. Als je een goed cijfer had voor je psalm of gezang wat je iedere maandag uit je hoofd moest kennen en voor moest zingen in de klas, dan kon je thuis komen met je rapport.

Schrijven leerde je met een kroontjespen en een potje inkt. Probeer dan maar eens Aap... Noot... Mies zonder knoeien uit je pen te krijgen als je 6 jaar bent, of nog net niet zoals in mijn geval en je ook nog linkshandig bent, wat vroeger als een soort afwijking werd gezien.

De tijden zijn veranderd, het schoolbord is verdwenen en heeft plaats gemaakt voor een grote televisie met internet om de lessen op te volgen. Aap... Noot... Mies is Roos... Boom... Vis... geworden en de klassen puilen uit van de leergierige kinderen in overvolle schoolgebouwen... ook in Woerkum. Ze hebben allemaal een mobieltje, dus tijd om te knokken op het schoolplein hebben ze niet meer. Ze vechten het nu digitaal uit !

Alleen, als je goed je best doet, ruik je de potloden, de krijtjes en de oude boeken in de scholen misschien nog.

column

Abscheid

Dit wordt mijn laatste column. Ik ga namelijk afscheid nemen van de Vesting en daarmee ook van het Poortaol. Ik zal 'm blijven lezen, dat wel. Online.
Af-scheid. De vesting en ik gaan scheiden. Mijn periode in de vesting is af. Ik scheid mij af. Is dat niet moeilijk? vragen sommigen. Ja, dat is best moeilijk, want we hadden het hier heel lang, heel fijn. En nu begint een nieuwe fase. Ook weer prima. Kleiner huis, simpeler, rustiger leven. Daar kijk ik naar uit.
Ik neem afscheid van veel spullen, die we in de loop der jaren hadden verzameld. Weg met die ballast! Heerlijk. En ook moeilijk. En deze maand namen wij afscheid van onze laatste die de deur uit ging. Oók moeilijk. En ook prima! Afscheid hoort erbij. Van het oude jaar, van oude vriend(inn)en, kinderen, van een plek, een periode. Op naar het volgende jaar, de volgende plek, de volgende periode!
Het ga u goed. Zo. De laatste column is af.
Ab

Gasten voor één nacht

Jaarlijks doorkruisen duizenden wandelaars en fietsers de vesting. Een aantal van hen zoekt, na een actieve dag, een bed voor één nacht en een stevig ontbijt tegen een bescheiden prijs. Het gaat hen niet om luxe maar om rust, zodat ze de volgende ochtend weer vroeg en fris op pad kunnen.

Anja de Koning ontvangt in haar huis aan de Vissersdijk sinds drie jaar dit soort gasten via stichting 'Vrienden op de Fiets'. "We hebben plaats genoeg in ons huis en het geeft een bepaalde gezelligheid om deze mensen te ontmoeten. Het zijn vaak sportievelingen die een bepaalde route volgen. Want Woudrichem is echt een knooppunt van allemaal verschillende wandel- en fietsroutes. Verder speelt er natuurlijk ook een beetje chauvinisme mee. We zijn trots op de vesting dus probeer ik de gasten altijd te motiveren om voor het slapen nog even een 'walletje' te doen."

ONTMOETING
Wie denkt dat er een boterham mee te verdienen valt, vergist zich. "We krijgen 25 euro per overnachting per persoon en dat is inclusief een stevig ontbijt en schoonmaakkosten. Daarbovenop komt de toeristenbelasting die wij weer aan de gemeente afdragen. Het is dus eigenlijk een onkostenvergoeding en niets meer." De website van de stichting vermeldt: ' Vrienden op de Fiets is een ideëel initiatief. Het tarief is bedoeld als onkostenvergoeding voor het bieden van onderdak, niet als winstpakker voor het verhuren van kamers. Die 'onkostenvergoeding' is voor de stichting cruciaal. Het gaat voor de logeeradressen niet om geld verdienen en voor de Vrienden niet om de luxe van het verblijf. De basis is een bijzondere ontmoeting tussen gelijkgestemden.'

Koken voor de gasten doet Anja niet. "Ze zijn van harte welkom vanaf 17.00 uur en voor het eten verwijs ik ze graag door naar de lokale horeca. In dat opzicht is het erg jammer dat onlangs 'Long Sing' verkocht is. Want nu blijven er op maandagen wel heel weinig bedrijven over waar men terecht kan."

Anja de Koning

Van de dijken naar de vesting

Net voor de jaarwisseling is Marjon van Vugt met haar zonen Alec (19) en Rens (14) neergestreken in de Landpoortstraat. Kinderen Tim (21) en Roos (16) komen hier ook regelmatig langs. "We waren gelijk enthousiast toen we dit huis konden huren in de vesting. De sfeer is hier uniek. Zelf kan ik erg genieten van de rivier. Of het nu tijdens het roeien is of gewoon bij het wandelen... de rivier gaat nooit vervelen".

Marjon, die overdag op de dialyseafdeling van het Amphia Ziekenhuis in Breda werkt, is opgegroeid op de Oudendijk en woonde tot voor kort op het Dijkje in Rijswijk. Ze was daar onder andere actief voor dorpskrant 'De Koppelaar'. "Feitelijk zijn de dorpen fysiek samengesmolten. Met één sportveldencomplex, één basisschool en ook een gezamenlijk winkelcentrum spreken we dus over de kern Giessen-Rijswijk. Met informatie en leuke stukjes proberen we in de dorpskrant de saamhorigheid te vergroten en mensen van nieuwtjes te voorzien. Net zoals bij 't Poortaol zal ik maar zeggen."

De vesting is overigens geen onbekend terrein: "In de 15 jaar dat ik voorzitter van de EHBO-afdeling Woudrichem was heb ik hier al diverse mensen leren kennen. Afgelopen zomer heb ik ook bij 'Gewoon Ploon' gewerkt dus ik ken de vesting wel. Wat me overigens reuze meegevallen is, is het parkeren. Er is altijd wel een plekje in de buurt."

Marjon, Rens en Alec

Redactie:
Ronald van den Ende
Sophie Krale
Monique van de Ven
Cecilia Verhaar

Fotografie:
Sophie Krale
Annemiek van Straten
Ronald van den Ende

Illustratie:
Ineke Becht

Contact:
06-53 20 60 99
info@woudrichemvesting.nl

't Poortaol-archief vind je op
www.woudrichemvesting.nl